

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 20 cor. Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dacă 14 bani, a doua-orară 12 bani, a treia-orară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 23, etajul I.

Epistole nefrancate se refuza. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipograful”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat „La loterie”.

TRIBUNA

Recunoașteri prețioase.

— Români în Ardeal. —

În nrul din urmă al „Tribunei” am semnalat și schițat articolul din numărul de Vineri al ziarului „Alkotmány”, cu titlul: „Români în Ardeal. În el se cuprind adevăruri și recunoașteri, cari s'au scris de multe ori în presa română, dar cari dacă le spunem noi nu ni se cred, zicând compat-țioși noștri, că scriem din ură și preocupare.”

În articol se cuprind și unele afirmații inexacte. Între altele d. e. se zice, că guvernul vinea la 1848 a sedus pe Români și i'a câștigat de instrument. Români nu au fost instrument în mâna guvernului vienez, ci s'au luptat alături cu forțele armate ale acestuia contra opresorilor lor, contra acolora, cari voiau a-i ține în servitute și pe mai departe și cari au început a-i tiraniza și spânzura. Maghiarii însăși au împins pe Români a se lupta contra lor.

E falsă și afirmarea aceea, că presa română ar propaga ura de rasă. Presa română propagă iubirea de neam, lovește în renegatism și apără interesele neamului. Acestea însă nu înseamnă ură de rasă.

Ea' afirmarea, că o foaie maghiară (Magyar Szó) are rubrică permanentă, în care spune și lucruri neîntâmpinate și astfel agită spiritele, trebuie întregită așa, că aproape toate foile maghiare au știri de felul acesta și astfel ele propagă ura între Români și Maghiari.

Reservându-ne a mai reveni asupra unor chestii amintite în articolul lui „Alkotmány”, îl dăm azi în întregime.

Eată cuprinsul lui în traducere:

Budapesta, 29 Ian. c.

Dela un cunosător bun al raporturilor ardelene primim următoarele lămuriri interesante:

În Ardeal, în mica patrie muntoasă domnesc stări triste. Terenul se clătină sub picioarele rasei maghiare și Români înaintază mereu. Boala este veche. S'au ivit mulți medici, dar nici unul n'a putut-o vindeca. Răul a devenit din ce în ce mai primejdios și a luat proporții tot mai mari. Și acuma ese la iveală că aceia au avut dreptate, cari au judecat chestiunea românească altcum și au recomandat alte mijloace pentru rezolvarea ei, și nu cum era judecata cerurilor oficiale.

Germelele chestiunii se află în desvoltarea istorică și în raporturile ardelene. Trebuie să recunoaștem, că poporul român a avut în Ungaria întotdeauna un rol secundar. Nu erau considerați, ca cetățeni ai statului, ci ca venetici, cari n'ar avu nioi dreptul, nioi capacitatea de libertate. Religia le-a fost nu-

mai tolerată. Multe lucruri au contribuit la acesă, ca ei să vadă în Unguri dușmani. Causa principală a fost sistemul iobăgesc, tocmă din cauza relațiilor speciale ardelene. Aproape s'ar putea zice, că în Ardeal numai Valahii erau iobagi Ungurii, Săcuii și Sașii întotdeauna au fost liberi. Românul ori în-oătrău privea nu vedea decât că neamul lui este oprimat, că el tânjește în servitute și Ungurii sunt stăpâni. Valahii mai toți erau iobagi. Dacă vreunul din ei dobânda nobilimea, în curând se contopia cu Ungurii. Solăvia aceasta îi apăsa ca o greutate uriașă.

În asemenea împrejurări se aflau ei când veni transformarea dela 1848. Guvernul din Viena a făcut tot posibilul ca să-i câștige de instrument pentru ajungerea scopurilor sale. Și n'a fost greu acest lucru. Agitatori se găseau de ajuns, pe cari cei de sus parte îi mituleu, parte îi duceau în rătăcire. Și ne putem mira, dacă poporul român s'a lăsat să fie sedus!? Nu! Sărmanul țeran român n'a văzut în viața lui dela Unguri, decât ură, brutalitate și tiranizare și ori-ce venea dela Unguri era întimpnat cu neîncredere de către Români. Era ușor să-i faci a crede, că împăratul este acela care dă libertatea. După ce Ungurii au capitulat la Șiria, desamăgirea a fost mare. Numai acuma au văzut ce greșală mare au făcut, când au luptat contra Ungurilor. Cănd în scrierile emigranților, că aceștia aveau de gând a câștiga independența Ungariei cu ajutorul Românilor la început ne vine să suridem. Cu toate acestea Kossuth aici n'a greșit. Conducătorii poporului român înșelași au văzut după înostarea revoluției, că Austria nu le implinește visurile. Pe acele timpuri erau mulți prieteni de ai Ungurilor printre Români, ear' majoritatea covârșitoare privea lucrurile cu indiferență.

Și astăzi? Un fruntaș Român îmi spunea: „Maghiarii susțin, că noi am gravita spre București! Domnule, politicienul român, care propovăduiește așa ceva, e nebun. Inșă, dacă cineva dintre noi v'ar spune, că nu gravităm spre București să fim convinși, că acela a mințit.”

Astăzi Români din Ardeal alcătuiesc un întreg separat, un stat în stat. Ei au tendențe și scopuri diferite de ale Maghiarilor. În societatea lor nu tolerează element străin, presa lor aștă ura. La suprafață se valoroază în toată puterea sa spiritul acela îndărătnic, în-oăpăținat și rebel, despre care istoricii și politicienii noștri de atâtea-ori pomenesc.

Causele acestui trist regres sunt a se căuta mai ou seamă în raporturile ce au urmat după dualism. Guvernul ungar a pus în deregătorii în locul funcționarilor ou gulerele de tinichea, pe

fiil nobilimei de mijloc. Bietul țeran român se simțea în fața acestora, parcă s'ar fi întors vremurile de dinainte de 48. Vedea, că Ungurul stăpânește din nou și îl poruncește. Corpul funcționarilor dela comitatele ardelene era constituit exclusiv pe temeiul sistemului de clică și de caste. Domnii aceștia au multe păcate. Cele mai grele păcate le-au săvârșit însă în potriiva statului ungar prin aceea, că față cu poporul român au urmat politica cea mai greșită. Uitară acești domni, că sunt deregătorii plățiți ai poporului. Purta-rea lor lipsită de dragoste, brutală și nedreaptă a produs fructe amare. Sistemul liberal, pe baza cărui nu puteau să ajungă la deregătorie, decât acela cari își jertfeau guvernului principiile, a exclus pe fiii poporului român dintre deregătorii. Și apoi să ne mai mirăm, că după acțiune a urmat reacțiune? Administrația în lunga epocă de 35 ani n'a putut înainta de loc ou maghiarizarea. Din contră. Când s'a făcut împăcarea, erau printre Români unii moderați, alții indiferenți, astăzi ou toții sânt de o singură părere, chiar și aceia, cari sânt siliți a o tănui aceasta.

Guvernul, văzând primejdia, căuta să maghiarizeze ou ori-ce preț, mai ales în școli. Cunoaștem ou toții principiul, că a cui e școala, a aceluia este viitorul. Vedem în fiecare zi, cum tinerii maghiari, români și nemți în școlile militare se hrănesc ou spiritul austriac și devin ou sufletul „gutgesinnt”, devin ou trup ou ințel militari ces. și reg. Acum să aruncăm o privire asupra școlilor din Ardeal. Țeranul simplu român își dă copilul când e de 6 ani la școala maghiară și învață acolo une-ori câte 16 ani. Învățătorii și profesorii maghiari pot să-l dresese, să-i facă educația, după-cum le place. Și care este rezultatul? Au vră să știu oare câți Români sânt în tot Ardealul, cari să se mărturisească sinceri de patrioți maghiari? Foarte puțini.

Causa principală a acestei lipse de rezultat, trebuie să o căutăm earși în societatea maghiară. Profesorii văd în fiecare băiat român, căte o mlădiță trădătoare de patrie, și nu-l tratează ca pe oialalți. Băieții de Ungur îi oollesc și nu-l primesc în societatea lor. Bietul băiat trebuie să le suporte toate acestea numai din cauza, că el este Valah. Se deșteaptă într'înșii îndărătnicia și se separă și ei. Profesorii observă ou mirare, că nu vin la ceroul literar și la serbări. Ei însă n'au cunoștință, că colegii lor și-au bătut joc de ei, fiind că declamau poeziile maghiare ou accent străin. Cu metoda aceea ne câștigăm numai dușmani, dar' nu maghiarizăm.

Și ceea-ce face înierimea în școală, același lucru îl face și societatea arde-

leană în viață. În Ardeal până în ziua de astăzi domnește glorios sistemul de clică și de caste. Se face deosebire între cei-ce se coboară din familii „bune” și din familii „slabe”. Cei din familiile bune se separă ou îngrijire de oialalți, mai ales de Români. Cunoșc ou bărbat distins, care în viața publică are un rol însemnat. Dușmanii lui vrând să-l facă de ris i'au scos vestea, că-i de origine Român. Eată așa e societatea ardelenească! Măcar, că maghiarizarea ar progresa enorm și ura Românilor față ou Maghiari ar slăbi în mod însemnat, dacă nu i'am escluse din contactul social. Aceștia însă este un lucru greu. Prejudiciile sânt ou puternică pedecă Cășătorii între Maghiari și Români sânt foarte rare. Membrii clasei numită gentry nu iau față de Român în cășătorie.

La poporul de rind vedem raporturi ou desăvârșire opuse. Țeranul maghiar are contact des ou Românul. Frumoașă și melodică limbă românească are un rol mijlocitor în tot Ardealul. O vorbesc deopotrivă Maghiarii, Săcuii și Sașii. Printre țerani cășătorii mixte sânt la ordinea zilei. Cășătorii aceștia însă, durere, în cele mai multe cazuri se fac în paguba Ungurilor. Sate întregi s'au romanizat (?) pe această cale. Guvernul nu înființează școale, n'are bani, fiindcă i'a plesat în transformarea școlilor catolice în școale de stat. Poporul n'are învățători și se duce să investe la „dascăli”, servioiul divin protestant nu atrage sufletul omului simplu. El ascultă ou drag pe preoții de ritul oriental.

Românismul în Ardeal astăzi este ou putere mare. Și această putere este ou desăvârșire contrară maghiarismului. Ear' clasa de mijloc maghiară se ruinează, decade. Zi de zi auzim, că s'a prăpădit proprietarul cutare sau cutare. În vechile curți nemeștii se bate toba și în curia străbună întră proprietarul străin. Ne doare sufletul, când privim la căte o comună, unde înainte ou vr'o două decenii erau câte 8—10 proprietari maghiari. Astăzi s'au ruinat ou toții. O parte a averilor au cumpărat ou Români, o altă parte Sașii. S'a spart părătele cinstei curții nobilitate și s'a făcut din ea cărmăruș, ear' din cerdacul ei poruncește Măria Sa Jidanul ou lanțul de aur la orologiu.

Aici am ajuns. Oare vom învăța minte? Ne vom reoulege oare, când ne vom gândi la viitorul, ce ne așteaptă? Ori vom înainta mai pe departe panta prăpastiei? Dumnezeu o știe.

Chestiunea românească este foarte acută (el van mérgessedve). Păcatele le poartă guvernul din Viena, societatea din Ardeal și conducătorii poporului român. Fiecare popor se separă ou grije unul de altul și își scrie pe steag: „Ti-

meo Dansos et dona ferentes”. Avem un ziar cotidian, care ține rubrică permanentă sub titlul: Nemzetégi tulkapárok. (Abusuri de-ale naționalităților). În aceasta rubrică publică în colorii vii cașurile regretabile în întimplare și neînțimplite, știțând și prin aceasta ura. Ei bine, să desvoalte energie puterea statului, dacă e trebuință. Nu putem însă considera de soluție, dacă se condamnă cășiva agitatori la o jumătate de an închisoare. Cel mult fac din ei martiri ceea-ce îi amărăște și mai mult pe aderenții lor.

Sânt și oameni de acela, cari propovăduesc sus și tare, că trebuie să procedăm față ou Români, cum procedoază Germanii față ou Poloni. Acești domni trec ou vederea, că poporația nu e identică. Germanii sânt tari și au armata lor proprie. Noi sântem slabi. Polonii sânt neuniți între sine, sânt puțini, pe când Români sânt în oialtă, sânt mai mult milioane numai în țară la noi, și afară de acestea se pot sprigini și pe un regat din afară.

(Aci urmează o laudă a lui Moldovan Gergely, despre care zice, că cunoaște foarte bine raporturile din Ardeal, dar' societatea nu l'a ascultat).

Ungurii și Români nu trebuie să se separe unii de alții. Trebuie să facem totul, ca să ne întâlnim pe terenul social. Să nu ne mulțumim numai ou atâtea, că ei vin la adunările noastre, la serbările noastre. Trebuie să mergem și noi la ale lor. Să nu ne arătăm străini de limba lor, de obiceiurile lor.

Și să nu ne spună nimeni, că el e în stare să rezolve chestiunea română. Despre tema aceasta putem și trebuie să vorbim cât de mult și cât de des. Trebuie să studiem poporul, pentru-că să ne săvârșim concepții înalte. Dar' să vindicăm raiile noastre așa în pripă, durere, nu se mai poate. Pentru aceste e necesară o politică corectă de naționalitate și o muncă de mai multe decenii. Atâtea este sigur ou ou metoda de până acuma nu vom ajunge la scop.

Sibiu, 2 Febr. n. 1903.

Proiectul asupra dării de săhar. În ședința de Vineri a dietei austriace după o scurtă discuție s'a primit proiectul de dare asupra săharului. Dieta a aderat la convențunea din Bruzella și proiectul asupra săharului precum și cel al producției cantului de săhar s'a primit și în a treia oară.

Procese de presă la Slovaci. Procuratura din Budapesta a intentat din nou două procese de presă, și anume contra lui „Narodnie Noviny” pentru un articol apărut în 4 Dec. a. tr. „Na zachramá” și contra lui „Narodni Ulas-

FOITA „TRIBUNEI”.

Micii martiri.

(Urmare).

Drusus adeoc, părăsind căsătombela, s'a dus în grabă la cel dintăiu post militar, unde a dispus în numele împăratului, ca să prindă pe Iustinian, ca pe creștin, să-l iese sub pază stricată, până-ce va dispune împăratul să-l conducă înaintea sa.

Bietul părinte, astă-noapte n'a ougetat, că mai pe urmă își vede iubiții, că pentru ultima oră îi sărută.

Sabella, soția lui Iustinian, rezimul săracilor, un ânger în trup omenesc, chiar îngrijia pe săracii adunați în jurul seu. Aceștia îi dă ajutor, aceluia îi pregătește medicină; altuia îi leagă ranele, apoi spală și îmbracă pe copiii martirilor rămași orfan. Mai tare iubește pe acești orfanii mitei, aceștia îi formează gândul de căpetenie. Adeseori se întimplă, că venindu-le în minte tatăl sau mama lor iubită, cei mai mari încep a lăcrăma, ear' cel mai mic

erump în plâns și atunci nici inima ei bună nu se poate reține și ea plânge împreună ou ei, căci își aduce aminte de părinții sei, pe cari i'a pierdut în asemenea mod, încă fiind mică.

Nu plângeți, dragii mei copilași, le zice atunci, bunul vostru tată și scumpa voastră mamă sânt colou sus în cer la Dumnezeu. Acolo se roagă pentru voi. Eată, că bunul Dumnezeu v'a adus la mine, ca să vă văd și ou mamă iubitoare. Eu vă voui grijă și iubli.

Și ei într'adevăr așa o iubeau și se alipiau de dinsa, ca de mama lor iubită și aceasta o făcea atât de fericită. Și cum să nu, când ea ștergea lacrimile celor săraci și micușilor orfani, în cari privia pe dulcele Isus, aducându-și aminte de cuvintele sfintei scripturi: „... de faceți ceva unuia dintre cei mai mici, mie-mă faceți”. (S. Mat. 25. 40). Dintre copii, două fetițe mai mărișoare îi ajută, deprinzându-se în faptele îndurării: curățesc și petecesc hainalele celor săraci. Cel mai mic patru copilași se joacă în grădină: unul ridicând altul, imitează pe preot în funcțiunile sacre, oialalți îi minstrează; până-când cei mai mici doi cioplesc crud.

Ocupațiunea liniștită a micii familii însă decădă și conturbată de soarta grabnică a unui străin. Înferbântat, abla resulfând; de pe față i'ou curg sudorile șiroi, să vede, că a venit tare re pede. Volește să vorbească, dar' respirarea îi îndușă graiul și abia întreprupt le poate da să înțeleagă, ca să se asoundă.

Sabella, neînțelegând pe străin, crede, că pe el îl persecută și astfel vrea să se asoundă în casa sa, dinaintea persecutorilor. Nici nu întârzie deci a-l asigura despre respectul, ce-l are față de el, și vorește a-l asounde, dar' el făcând semn ou mâna zice abia resulfând:

— Pe ține și pe copiii tei vă caută să vă omoare, grab și... Fugiți de aici. — Pe mine...? Pe mine și pe copiii mei? Pe acestia...? Omul lui D zeu, tu rătăcești, poate pe altcineva vorești să-l faci atent despre pericol, doar' bărbatul meu e oficerul suprem al împăratului. — Bărbatul tei nu e mai mult oficerul suprem al împăratului.

Știu, tu ești soția lui Iustinian și acestia copiii lui.

Fugiți de aici, vă caută să vă omoare.

— Și pentru ce?

— Pentru-că sântești creștin. Pe bărbatul tei în clasul acesta l'a omorât furia împăratului.

— Pe bărbatul meu?

Pe Iustinian, pe tatăl copiilor mei?

Ah... și inima i'ou stringe de durere. Ca și când i'ou ar fi secat toată puterea, stă nemișcată, privind spăriată în aer ou o-hii deschisi.

În urmă ou trezește din amorțire plânsul copiilor, ce erau în jur. În inima-i nobilă se luptă durerea ou credință, și venindu-și în ori, șoptește încet:

— Bărbatul meu e mort. A murit, pentru-că nu s'a lăpădat de Isus Christos. A murit, pentru credință. E martir. Copiii mei înghenunchiași ou toți să ne rugăm. Să mulțumim bunului D zeu, că a învrednicit pe tatăl vostru de oununa de martir. El e deja în Cer, de acolo se uită la noi.

Străinul emoționat, în liniște mută, privește familia mică, cum se roagă și el însuși uită, de ce a venit. Fericioare, ce a învins durerea de mai nainte a sernanei mame, i'a frapat și lui inima. O astfel de inimă n'are ce se teme de moarte, înzădar i'ou face atenți, ca să fugă. De altmintrelea deja ar fi și lărzii, pentru-că miliția rinduită, ca să-i prindă, e deja în grădină, injurăturile grosolane și vorbele li-se aud bine. Încă câteva momente și ostașii îi duo și pe ei.

Sabella deci îi mulțumește călduros străinului de bunăvoință și pe o ușă lăturănică îl sloboade în grădină, de unde ușor poate scăpa pe ușa din fund. Apoi zice copiilor:

Rugați vă copiii mei, ca D-zeu să ne deie putere la lupta, ce se apropie, dulcele Isus ne așteaptă, trebuie să mergem. În curând vom fi la el, unde ne așteaptă iubitul nostru tată. Împăraul, care a omorât pe scumpul vostru tată, pentru-că a iubit pe Isus, vorește acum să ne repună și pe noi. Mai mult nu le a putut zice, pentru-că deja să aud pe trepte pașii greci și zăvăitul armelor și în momentul ur-

nik pentru un comunicat apărut sub titlul »Do Praec». Redactorul responsabil al ambelor foi, dl. Pietor, a dat ca autor al articolelor încredințându-le pe culegătorul-tipograf Novak care s'a măritu risit autor și a primit răspunderea.

Dela Ligă. Secțiunea din Berlin a Ligii culturale a hotărât ca să comemoreze ziua de 24 Ianuarie (Unirea principatelor române și a înființării Ligii) cu o deosebită solemnitate, la care vor fi invitați să participe pe lângă colonia română și mai mulți reprezentanți ai presei: germani, italieni, francezi și ruși, cum și studenți de diferite naționalități.

Se va ține o conferință asupra însemnătății acestei zile, un discurs festiv de salut pentru străini, un concert, la care au promis concursul și câteva domnișoare, aflătoare în Berlin, și alți artiști, după care apoi va urma balul.

Asemenea a decis și secția Baedii serbarea solemnă a acestei zile. Cu ocazia aceasta dl. prof. D. Pătrășcanu va ține o conferință.

Alegerea de deputat în Năsăud. »Revista Bistriței» de ieri scrie următoarele despre alegerea de deputat din ceroul Năsăudului:

Alegerea de deputat la Năsăud s'a fixat de comisiunea centrală a comitatului în ședința ținută în 26 Ianuarie pe ziua de 9 Februarie. Președinte al alegerii dl. prof. Gavril Scridon, președinte suplent dl. prof. Dr. Paul Tanco, notar e dl. pretor Ioan Șerban, notar suplent dl. notar ceroul Alexandru Pălăgieș. În adunarea de alegători ținută în 24 Ian. la Năsăud mandatul a fost oferit d-lui prof. univ. Ioan Ciocan. Până acum alt candidat serios nu este.

ABZICEREA MINISTRULUI CROAȚIEI. Din Zagreb sosește știrea, că în cercurile oficiale de acolo s'a lăsat vestea, că ministrul Croației Ervin Cseh, din cauze private își va da demisia și locul îl va ocupa șeful de secție Krajciovici. Știrea se dă sub rezervă.

Leafă funcționarilor. Ministrul de finanțe va prezenta dietei în săptămâna aceasta proiectul despre leafă funcționarilor. Opoziția dietei se va desbăta afară de ordinea zilei.

Necesitatea apărării advocaționale în procese.

În ședința comisunii justițiare s'a adus Vinerii deciziune în privința necesității apărării advocaționale în procese.

În comisiunea justițiară s'a desbătut că partidele până la ce limite pot să fie lipsite de apărarea advocațională și unde li-se impune prin lege a-și lua avocatul pentru apărare. Căci în procese, unde partidele simțesc necesitatea, de sine recurg la ajutorul avocatului.

Ajutorul avocatului se impune în cele mai puține cazuri.

Unii membri din comisiunea justițiară au stăruit cu toată puterea ca și în cauze sumare mai neînsemnate să

mător pășește în lăuntru un oficer, lăsându-și afară sulta înarmată, care pășind deadreptul înaintea ei, își zice:

— Te salut în numele zeilor, venerabilă matroană! am mandat dela împăratul ca să te prindem pe tine, pe copiii tăi și să vă conducem înaintea lui.

Porunca împăratului e poruncă și pentru mine, își urmez, zice Sabellia, numai permite-mi, ca să fac ceva dispoziții.

— Fă iute, ce ai de făcut, împăratul vă așteaptă cu nerăbdare. Sabellia înainte de toate se întoarce la săracii, ce stăteau în jurul ei plângând, — Îți ia rămas bun dela ei și lăsându-i în grija lui D-zeu, îi mângâie, ca să nu plângă pentru dînea, ci să mulțumească lui D-zeu, că o aflat vrednică să sufere persecuțiune împreună cu copiii sei pentru sfânt numele lui.

— Fiți și voi statornici în credință. Până ce nu veți părași pe D-zeu, nu vă va lăsa nici el. Rămâneți cu Iesus și atunci și el va rămâne cu voi.

E ușor a iubi credința, dacă nu să recere jertfă.

E ușor a servi lui D-zeu, dacă ne merge bine și putem. Cel ce înfrăde-văr iubește pe Iesus, acela iubește tot-deauna. Suferința și durerea sînt proba

nu se mai lase la voia partidei, ca să-și iee avocat sau nu, ci legea să le oblighe a-și lua apărător.

Comisiunea însă a fost în contra unei prea mari estinderi a intervențiunii advocaționale. Va fi și pentru ce a respins propunerile făcute, ca partidei să nu i se permit a-și înainta judecătoriei cerere sau recurs în scris, ci numai avocatului, ea pe baza înțelegerii cu partidele numai avocatul să aibă drept a reprezenta în procesele sumare. Astfel de propuneri au fost respinse din partea comisunii justițiare.

A primit însă ca în procesele cambiale de peste 200 coroane actorul trebuie să fie reprezentat prin avocat. În procesele sumare s'a făcut o înlesnire nu numai comercianților ci și industriașilor întrucât în procesele sumare și acestia pot fi reprezentați prin o calfă aplicată în mod stabil.

Tot în această ședință ministrul de justiție Ploz a făcut unele enunțări, cari au dispăcut multora. Ministrul a zis că este în contra imposturii advocaționale. La forurile de prima instanță, zise ministrul, obvin casuri foarte simple d. e. prezentarea unei chitanțe spre a dovedii că o pretensiune este achitată. Pentru a dovedi aceasta de ce să nu-și poată trimite partida împedecată de a se prezenta înaintea judecătoriei pe o calfă sau alt membru al familiei și de ce să i-se impună a fi reprezentată prin avocat.

Revista esternă.

Francia.

În camera franceză s'a distribuit Cartea galbenă asupra chestiunii macedonene.

Cartea cuprinde 52 acte diplomatice, începând dela 28 Februarie 1902 până la 3 Ianuarie 1903.

Iată pe scurt cuprinsul acestor acte diplomatice:

Încă dela începutul anului 1902, agenții consulari francezi din Peninsula-Balcenică semnalează, că primejdia unei insurecțiuni, în primăvara anului 1902, devine din cele mai serioase. Comitetele macedonene par'că au terminat organizația revoluționară. Aceleași informațiuni se dau dela cabinetele din Petersburg și Viena. Franța și Rusia cad de acord pentru a da povește de prudență la Sofia și Constantinopol, pentru-că ambele cabinete se tem de o presiune din partea Turciei, prea violentă, și voiesc să evite o nouă reeditare a atrocităților din Bulgaria dela 1876.

Di Constantin, ambasadorul Franței la Constantinopol, ia act la 29 Aprilie de asigurările guvernului otoman, că eventual, va întrebuița numai trupe regulate la potolirea răzcoalei.

În timpul verei răscoala isbuoște. Știrile din înuturile răsculate devin atât de alarmante, încât agentul diplomatic francez la Sofia scrie: »Singură iarna ne despărte, poate, de noișiva evenimente, cari decă nu sînt neînșiminate, pot să fie cu atât mai grave, cu cât nu numai simpatia Bulgarilor, dar ale Slavilor în general, le pregătesc și le măresc importanța.»

adeveratei iubiri. Nu vă plângeți pentru durerile și suferințele voastre, prin acestea Iesus pune pe umerii voștri o parte a crucei sale, ca purtându-o, să-i fiți de ajutor.

Acesta să fie cel din urmă bine, ce i-ați primit dela mine în numele lui D-zeu și acum: adio! Cu acestea îi dămite. Apoi îmbrățișând și sărutându-și copiii unul câte unul, pe cel mai mic îl ia în brațe, pe altul de mână, ear' ceilalți îi pornesc înainte. Să mergem dar' copiii mei în numele dulcelui Iesus.

Mica ceată pornește, însoțită de o parte de batjocura plebei, de altă parte de mila și compătimirea celor buni, dar' ei nici nu le bagă în seamă: sufletul lor e ocupat cu D-zeu.

Cu o superbă crasășede împăratul pe tron, purtându-și privirea îngâmflată peste potopul de oameni, ce erau de desuți. O tăcere mormentală domnește în jurul seu; mulțimea nu îndrăznește nici să se miște.

— Curgă sângele, de e lipsă; faceți șanțuri din cadavrele creștinilor, zice împăratul suțel, dar' voința mea să fie lege în marele imperiu roman.

(Va urma.)

Di Deloassé reîncoște la 14 Octombrie, Sultanului, recomandăția anterioară și semnalează ambasadorului Turciei la Paris urgența de a realisa reforme în Macedonia. În același timp, Franța a stăruit pe lângă Rusia pentru a grupa toate bunele voințe, și a preconiza, tot-deodată, adoptarea imediată a reformelor practice, mai ales reforma gendarmeriei și a perceperei dijmei.

Față cu atitudinea Puterilor, Sultenul a luat inițiativa unor oare-cari măsuri de reformă.

Principele Durussoff, ambasadorul Rusiei la Paris, a afirmat la 11 Dec. dlui Deloassé, perfecta conformitate de vederi între cele două cabinete în această chestiune macedoneană.

Contele Lambdorff s'a dus la Viena pentru a stabili cu Austro-Ungaria un plan comun de acțiune, care ar pute să fie sprijinit și de celelalte Puteri.

Punctele acestui program răspund, de altfel, vederilor exprimate, în mai multe rânduri, de către agenții consulari francezi.

»Monitorul oficial» a publicat deciziunile ministrului de războiu, pentru permutarea în alte garnizoare a unui general și a trei coloneli din garnizona Poitiers.

Motivul deciziunii ministrului de războiu este, că soțiile și fiicele acestor patru oficieri au participat, ca vînzătoare, la o serbare de binefacere, organizată în acel oraș, în favoarea școalelor congregaționiste. În această participare a soțiilor și fiicelor oficerilor, incuvințată de acestia, ministrul de războiu a văzut o demonstrațiune politică, îndreptată contra unei stări de lucruri legale.

Peninsula-balcenică.

La Resnia, vilaetul Monastir, a fost arestat un curier al comitetului macedonean, purtător al unor circulări.

În urma acestei arestări, pe baza actelor găsite, au fost operate numeroase alte arestări.

Patriarhatul sounenic a adresat metropoliților macedoneni o enciclică, recomandându-le ca, față de actuala situațiune din diocesele lor respective, să caute a evita orice discordii intestine.

Comisarul turcesc din Sofia, Ali Feruhi Beiu, a fost chemat la Constantinopol să facă raport despre situația din Bulgaria, despre propaganda comitetului macedonean și despre chestia emigranților.

În districtul Ochrida s'a produs o ciocnire între trupe turcești și o mare bandă bulgară. Aceasta a fost dist:usă.

Știri mărunte.

Buletinul legilor din Petersburg publică noul tarif vamal, prin care se modifică drepturile vamale, după trebuințele industriei, în prevederea încheierii iminente a noielor tratate de comerț.

300 conducători de tren și foari din Amsterdam s'au pus în grevă. Trenurile nu mai circula.

Ultimele telegrame din Yemen ne vestesc, că mai multe triburi arabe s'au răscolit în contra Turcilor.

Serate de-ale meseriașilor români.

Sibiui 1 Febr. c.

Mă găsesco din nou în plăcută pozițiune de a pune un nou lucru, săvîrșit de »Reuniunea sodalilor români din Sibiui», — la răvășul activelor acestei Reuniuni. Joia trecută (29 Ian. n. o.) s'a ținut adevărat prima ședință literară la Reuniune cu un program, care fără sfială, putea fi executat la ori-ce ședință publică. Ședințele acestea, se vede, că au ajuns o necesitate indispensabilă pentru o mare mulțime din publicul nostru din toate clasele. Ele și sînt cercetate nu se poate mai bine și decurg de așa, încât toți participanții rămân satisfăcuți și cu dorul de a ne găsi earși în ultima Joi a unei vîltoare.

Convingerea, ce 'mi-am câștigat de astă dată este, că conducătorii Reuniunii să se gîndească cu o zi mai curînd la redificarea aripei din stînga a edificiului, ce azi e proprietatea Reuniunii, unde să-și zidească o sală mare spațioasă, pentru diferitele întruniri, ear' în parter s'ar pute zidi câteva sale pentru masa învîjăcoșilor meseriași, lăsați în mîna sorții.

Se n'ștelege, că la toate acestea neapărată este marinimăta oamenilor noștri buni, cari și până aci au întins mîna de ajutor acolora, cari de problemă și-au luat ridicarea clasei noastre de

mijloc la nivelul, la care se găsește această clasă la conlocuitorii noștri nemți.

Cursul ședinței a fost următorul: Președintele Reuniunii, dl. Victor Tordăștianu, binevîntînd nmăerosul public decelară I. ședință din anul acesta deschisă.

Ostenelele cârmacilor Reuniunii, din cursul timpului dela ultima noastră ședință, s'au reoglîndat din bogatele sumare ale ședințelor administrative, ce-tite de dl. Ioan Apolzan, notarul Reuniunii și urmărite de toți cu viuă atențiune.

D-șoara Maria Jordan ne predă cu pricepere poesia »Băiața de Țigan», de Maria Ernest. Mititelul Ilarie Bota ne-a dat nouă dovezi despre prezența de spirit și despre progresul frumos ce îl face în arta declamatorică, prin predarea cu vervă a poesiei »Tata lui Neacșu», de I. Nențescu. Sodalul lăoc-tug, dl. Pamfilie Crisan, ne-a redat de-stul de bine poesia »Trei deodată», de Maria Cioban. Măiestrul compactor, de curînd stabilit în Sibiui, dl. Petru Ilies, ale cărui lucrări cu adevărat artistice, aflătoare în vitrina librăriei arhidiecezane, atrag atențiunea trecătorilor — ne-a ținut o frumoasă disertație despre istoricul compactoriei și despre frumoasele cunoștințe ce și-le a câștigat prin România și prin mai multe orașe din patria noastră. Frumosa conferență, dl. Ilies și-o încheie cu un cald apel făcut către meseriașii noștri bătrîni și tineri de a se alipi de reuniunea, ce lumina revărsă asupra tuturor afacerilor noastre. D-sa în cursul vorbirii își exprimă dorința, ca factorii competenți să se ocupe cu ideea scoaterii unui ziar, care să tracteze afaceri de interes pentru meseriași. Sodalul oritor, dl. Dem. Jurca, ne-a predat cu mult simțămînt poesia »Rugăciunea Românilui», de G. Bucșa. Chișeșu d-șoară Paraschiva Dumitru și-o făcut intrarea în șirul debutanților noștri cu poesia »Un suspin», predată destul de bine. Indispensabilul Filimon Delorean, care promise a deveni bun comic, de data asta a produs mult haz cu predarea »Cîntului al 3 lea», din îpăvălile lui Păcală, de P. Duif. Di Nicolae Bratu, zelosul bibliotecar, ne-a declamat cu prisopere pe »Rada» lui Coșbuc, storcînd admirațiunea ascultătorilor. Di compactor P. Ilies mai urcînd odată tribuna, ne oștește cu frumos accent disertațiunea »Femeia și limba română», de Crist. Negoescu. Mitouș Ilarie Bota, cu cele »20 de găște», de Speranță, ne-a umplut pe toți de veselie și de dorința de a-l asculta cât mai des. Două romanțe cîntate de dl. Nicolae Ișan, măiestru pilar și două compoziții de ale noastre, executate la pian, de prietenul clasei noastre de mijloc, dl. Augustin Bena, cleric, au format punctele ultime ale programului seratei.

Președintele nostru mulțumind atât debutanților, cât și număroșilor oaspeți, ne pune în vedere aranjarea în cursul carnevaulului a unei proiecțiuni publice împreunate cu concert, teatru și joc și declară la ora 10 și un pătrar ședința de închisă.

»Diehts».

Din albumul reuniunii agricole din Sibiui.

De câteva zile încoace, la vitrina librăriei arhid. cum și al institutului artistic Ios. Drollett (strada Cienădiei) de aici vedem perîndându-se mulțime de privitori, cari toți, cu mic cu mare, admiră cu drept cuvînt minunățiile espuse.

Astfel putem numi cele 3 mari cartoane, în cari apar reprezentate cele dintăiu patru covoare din albumul Reuniunii agricole. Judecînd după aceste ilustrații, cari au isbutit, mărturisim, mai pe sus de ori-ce așteptare, albumul promite a dobîndi o mare și bine meritată însemnătate culturală. Desenul mîndru și ademenitor, potrivită colorilor, litografarea splendid executată și întoamă după originalul țărănesc, — sînt însușiri, prin cari se disting toate patru ilustrațiile. Deși executat aici, în condiții materiale sărăcăcioase, albumul românesc va întrece, ca mărime și totodată ca exactitate și presentație, pe al mușeului național maghiar, care se executase, pare-ni se, în Dresda, cu spese nesemnătat mai mari.

Comitetul Reuniunii agricole și în special neobositul president, dl. D. Comșa, care dînsul cârmuștește întreprinderea, se pot mîndri cu ceea-ce făptușc. Deosebită laudă se cuvine institutului artistic Ios. Drollett de aici, unde albumul se litografează.

Rămăne dar' ca marele public românesc să întrevină și să învrednicească de sprigului seu, moral și bănesc, această operă națională, prin contribuiri în bani și în același timp prin trimiterea de chindeseli și țesături frumoase și originale, în scopul copierii.

După informațiile, pe cari le datorim dl. lui Comșa, intenția este de a se litografa 30—40 cartoane în mărime de 25—35 cent. Albumul va cuprinde diverse ilustrații colorate, reprezentînd, în mărime redusă, numeroase țesături de: covoare, șurțuri, cătrînțe, brîne, ștergare, fețe de perină etc. cum și vre o 230 broderii (chindeseli) țărănești fel și fel, în mărime naturală. Prețul fiecărui carton, litografat (tipărit) în câte 600 exemplare, se urăș, cu text cu tot, la peste 200 cor.

Sompsonetea se esplică prin faptul, că executarea reclamă timp și muncă din greu. Vom atinge pe scurt, în ce consistă operația executării și anume:

Obiectul de litografat se copiază cu mîna mai întăiu în mic, excepțiunînd broderiile, cari se copiază în mărime naturală, apoi se colorează deosemena cu mîna întoamă după original. Urmează gravarea pe atâtea petri litografice câte colorii.

Punerea cartonului în mașina de tipărit se reîncoște de atâtea-ori, câte colorii. Foarte grea este reproducerea întoamă a colorilor, și din seamă afară mișaloasă gravarea acestor petri. Aceasta se poate zice mai ales despre broderiile adese filigrane și tilouite fel de fel. Urmarea e, că multe gravuri trebuie șterse și făcute din nou, până-ce isbutesc. Atât desemnurile cât și litografarea însăși se îndeplinesc prin artiști scump plățiți.

Cronica zilei.

Sibiui, 2 Februarie n. 1903.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiui» vestește cu durere despre moartea membrului seu, dl. Demetriu Mitoc, fost măiestru oritor, în-tîmplată ieri, în 1 Febr. n. o. Osămintele decedatului se vor ridica mâine, Marți la orele 2 d. a. din casa mortuală a spitalului civil și se vor așeza spre odihna veinică în cimitirul gr.-or. din Suburbiiul Iosefin.

Din acest incident pe localul Reuniunii s'a arborat drapelul cernit.

Pentru iubiții răposății. Președintele »Reuniunii sodalilor români din Sibiui», dl. Victor Tordăștianu, dărnește în amintirea mult regretatului fost membru în comitet dl. Demetriu Mitoc, măiestru oritor, suma de 2 cor. fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor noștri, întemeiat de amintita reuniune.

»Sălbătăcirea moravurilor. Cetim în »Unirea» din Blaj: Di Dr. Vasile Goldiș a scris în »Trib. Pop.» un prim-articol, în care, în un stil vehement abicluște boala introdusă și la noi (oare de cine? Red. U) de a combate pe adveșar, amestecînd în luptă afaceri familiare. Frumos! Dar' cum cel dela Arad, mai mult, ca ori cine, sufer de boala aceasta, dl. Goldiș și în »Unirea», o foaie și ea »pretinsă românească», care nu s'a grăbit a combate pe autorul unei mici broșuri, scrise contra unui profesor dela Brașov, care ar fi jurat fals în un proces de 200 cor.

Că am fi o foaie »pretinsă românească», cum e și »Gazeta» și »Drapelul», lăsăm să o judece marele public românesc, care ne-a urmărit în activitatea de 12 ani; — că nu ne-am revoltat pentru numita publicație, e o acuză falsă, dovadă, că nici n'am luat notiță de apariția ei. Ni-se pare că alta-i supărarea dlui Goldiș; nu ne uită, că l'am prins cu plagiatul istoriei. N'avea decă să spună, că e o sălbătăcirea moravurilor și asta și eram liniștiți.

Limba română în armata belgiană. El general Crăinicianu a primit din partea dlui locotenent general Neyt, din armata belgiană, următoarea scrisoare de felicitare, cu ocaziunea avansării sale la gradul de general, scrisă în românește:

»Domne general,

Leau parte la redacțiunea de »La Levée de l'armée belge» și cunoscu pre voi prin operele voștre numeroase anoa și însemnate.

Vostra promoțiune, citata în no. 24 noembrie 1902 de »Cercul publicațiilor militare» a veselitu pre mine.

Permiteți mi de îndrepta vi pe ale mele vine gratulațiuni, domne general, și voiți mă crede.

Vostru de tot devotatu Locoteninte-General Neyt.

Este de amintit că dl. locotenent general Neyt a studiat singur limba română.

Un hamal bogat. La poliție a fost arestat un hamal, care s'a găsit vagabondând pe străde. Asupra lui s'a făcut o percheziție și s'a găsit un carnet al casei de depuneri în care erau 13 recipise a câte 300 lei și o altă recipisă de 10,000 lei.

Pe lângă aceasta mai avea un portofoliu cu 4448 lei.

Hamalul, care era îmbrăcat în sdrênțe a declarat că a câștigat acești bani, numai prin economii, cheitând câte 10 bani pe zi.

Bandiții mărilor. Echipsajul vasului cu pânze »Veronica«, care a naufragiat, a fost arestat la sosirea s'a în Londra.

Din întregul echipaj, 4 marinari au rămas în viață și cari au fost scăpați de vaporul »Brunswick«.

Dânșii sânt souzați că au asasinat pe căpitan și pe șase marinari, pentru a pune stăpânire asupra bastimentului.

Pentru moștenire. O damă din înalta aristocrație germană din Berlin, contesa Westerska, a fost dată în judecată fiind acuzată de substituire de copii în scop de a pune mâna pe o moștenire; ea s'a prefăcut că e însărcinată și adu oea dela Paris haine pentru a o face să pară astfel.

Copilul a fost cumpărat dela fosta unui supraveghetor de cale ferată, sedusă de un ofițer.

Renunțarea moștenitorului Saxon. Ziarul »Rheinischer Courier« confirmă știrea că prințul moștenitor al Saxoniei, (soțul principesei fugare), a renunțat la tron în favoarea fiului sau mai mare George și a cerut regelui să-l desoacă de toate sarcinile sale militare.

Pățania unui Don Juan. Un tânăr din Cecla-maghiară era tare fluturatic în dragoste. De curând s'a însurat, dar preste o lună și-a părăsit nevasta, dând în dragoste cu o fată tină. Nevasta părăsită în desperare ei s'a dus la rivala ei și o roage ca să întrerupă relațiile cu bărbatul ei. Fata, înduioșată de lacrimile bietei neveste, a pus la cale următoarea cursă:

Anume, fata s'a fost vorbit cu Don Juanul nostru, ca acesta să o fure dela prieteni. Au schimbat deci rolul, și bărbatul, în locul mândrei lui, a furat pe nevasta părăsită. Ca să scape de rușine s'au împecat.

Doi gendarmi în calea trenului. Lângă Arad, doi gendarmi mergeau pe șinele trenului ca să-și scurteze calea. Au ajuns la un pod, și când erau pe la mijloc deodată au bubuit trenul personal. Au luat-o la fugă. Unul a sărit înoă de cu vreme de pe șine, dar' celalalt a fost zdrobit de locomotivă.

Apel. Onorații membri (dame și bărbați) ai Reuniunii române de muzică din Sibiu, sânt rugați a se prezenta punctual la proba de cântări »Măscă seara la 6 ore«, în localul obișnuit. — Președintele Reuniunii.

Unele date interesante. Cea mai mare statuă din lume este în Tokio, capitala Japoniei. Are o înălțime de 54 urme, ear' pe capul statuei pot ședea 20 de oameni.

Farul din Bass-Rock dă o lumină cât 39 mii de lumânări de stearin. Lumina străbate în depărtare de 36-40 chilometri.

144 de cardinali au murit de când papa Leon al XIII-lea a ocupat scaunul papal.

Bismarck, cancelarul de fere, are în Europa 301 statue și monumente.

În Japonia s'au vândut anul trecut 138 mii de exemplare de Biblie.

Giron și Luisa — lui. Trezeci principesei Luisa și a lui Giron la biserică evanghelică se opun așa grăuțată încât e întrebare că trece-vor la religia evanghelică. Se zice, că Giron va avea acum intențiunea de a trece la confesiunea ortodoxă. Peste tot, părechea va părași Mentone, pentru că publicul nu e deloc amical față de ei. Giron s'a plâns la autorități asupra acestui lucru, dar' acolo l-au răspuns că să se ducă în alt orăș.

Ziarului »Wiener Allg. Zeitung« l-se raportează de o cicoană ce a avut Giron cu un brazilian, care voia să-l fotografieze pe el și pe principesa Luisa. Giron protesta și amenința că va aduce poliția; atunci brazilianul începu a injura și zise în urmă:

Sântem în republica franceză, su pot fotografia pe cine vreau. Am fotografat eu alti soti de oameni, decât pe bezevenchiul acesta.

Un anarohist periculos. Poliția din Barcelona a arestat pe un anarohist belgian, numit Martin, care a mărturisit că a primit cândva misiunea de a ucide pe regele Belgiei. Fiind însă arestat cu ocaziunea ultimei greve generale n'a putut să-și pue planul în executare.

Ziua Iordanului și judecătoria. »Deșteptarea« scrie: La judecătoria districteului din Cernăuți ziua Iordanului

nostru nu a fost respectată. Secretarul Horten a plaut termine, ca și în alte zile de lucru. Fuseseră citate și părți de conf. gr-or. S'a întâmpiat, că doi țărani au fost contumășiți, ceea ce de sigur conștie pentru ei pagube simțitoare. A fost o nedreptate în sine a cita confesionali gr-or. într'o zi de sărbătoare atât de însemnată. Cum vine ea ei să suferă pagube, fiindcă nu li se respectează nici măcar sărbătorile principale? Sântem dosră într'o țeară cu poporație covârșitoare gr-or. Există și dispozițiuni privitoare la sărbătorile noastre. Recomandăm dlui Horten, ca să le studieze și să le aplice.

Sarah Bernhard la vamă. De mai mulți ani, femeia călătorind în Belgia nu sânt silite a descinde la frontieră pentru vizitarea bagajelor, pe care amplotații vamali le inspectează în compartimente. Nu toată lumea știe cui se datorește această măsură. În cursul unuiu din turneurile sale artistice Sarah Bernhard mergea în Belgia; trenul ce ea ocupa wosi la frontieră la miezul nopții și se oprî pentru ca vameșii să poată proceda la vizitarea bagajelor. Sarah dormea în vagonu-i de dormit, când hamalii năvăliră în compartimentul ocupat de dinsa...

Trebuie să vă sculați, doamnă, li ziseră ei, și să mergeți la vamă.

Marea tragediană, intreruptă în mijlocul vre unui vis de aur, se deșteptă rău dispusă și refuză a se da jos.

Atunci vameșii nu făcără nici una nici alta — galanteria n'a fost doar' nici odată de domeniul contribuțiilor directe sau indirecte! Ei desprinsără vagonul, în care se afla Sarah, și-i aruncară cuferele pe cale. Ei mototoliră cu brutalitate dantelele, își preumblară mâinile grosolane pe mătasa și catifeaua costumelor; cum ei zăboveau în această operațiune, trenul se segudui și o șurierătură ascuțită anunță că se pregătea a se pune în mișcare.

Dar' n'aveți să plecați fără mine! strigă Sarah, și sper că se va prinde de tren lanțul vagonului meu!

Când ne vom fi sfrișiți inspecției li răspunse cu grosolănie brigadierul-vameș.

Sarah îi aruncă o privire disprețuitoare apoi se duse de se șeză în calea trenului, și punându-și geamantanul în fața locomotivai care își lua șborul șezu liniștită de-asupra și zise șefului de gară uitit:

Puteți pleca, dacă voți. Lecția fii înțeleasă, și după cum se vede și-a dat roadele pentru viitor.

Știri mărante. Poliția din Livorno a arestat 46 de anarohiști.

Gimnasticul Bery, care voia să traverseze cataracta Niagara, pe o funie, a căzut în viltoare și a dispărut.

La Basel (Elveția) bântue în mod teribil influența. Aproape 20,000 de persoane sânt atinse de această boală.

Starea sănătății lui Prinetti, ministru de externe al Italiei, s'a îmbunătățit.

Voevodul Petar Vucotici, tatăl principesei Milena a Muntenegrului, a înecat din vîșeală.

Vieța socială.

Bal în Blaj.

Primum invitare la balul filantropic ce se va ține Joi în 12 Februarie n. în »Sala de gimnastică« din Blaj. Venitul curat este destinat pentru »fondul studenților morboși«. Comitetul aranjator: Dr. Ambrosiu Cheșian, președinte; Dr. Ioan Rașiu, secretar; Octavian Bonfiniu, casar; Ioan Fodor, controlor. Ioab Murășan, Octavian Prie, Flavin C. Domșa, Gavrilă Precup, Emiliu Sabo, Eugen Pantea, Alexandru Ciura, Augustin Caliani, Ioan Băgăian. Prețul de intrare: de persoană 2 coroane, de familie 4 coroane.

Tribuna Literară.

Dela Ateneul Român.

Amantele criminalilor.

În fața unui public numeros, cu un organ ce convine admirabil tribunii Ateneului, și-a dezvoltat Joi seara cunoscutul ex. judecător de instrucție de pe lângă tribunalul Ilfov, Joan Th. Florescu, frumoasa sa conferență: »Amantele criminalilor«.

Pe lângă o cultură aleasă, o inteligență deosebită și un spirit de observațiune pătrunzător, conferențiarul mai e și o fire poetică în toată puterea cuvântului. Într'o limbă curat românească, într'o formă aleasă și foarte străgătoare dl I. Th. Florescu a împărțit publicului Ateneului o parte din studiile și observațiunile făcute de dsa în timpul cât a fost judecător de instrucție.

După descoperirea unei crime, când criminalul e prins, începe dl Florescu intrând în cabinetul judecătorului de in-

strucție, observi în clarul obscur al sălii de așteptare, o femeie cu ochii roșiți de lacrimi, cu o broboadă pe cap sau mai adesea cu o pălărie simplă; o femeie ce tresare îndurerată la fiecare șgomot, la fiecare mișcare; pare se ascunde; nu cere nimic; răbdând de toate ceasuri întregi, chiar și zile, numai pentru a vedea o clipă prin crăpătura ușei ceafa celui arestat; ne având forța morală a mamelor preveniților și nici îndrăzneala soțiilor legitime, cari își implu auzul cu declarațiile lor de nevinovăție a arestatului, sau cu cererile lor femeile acestea sânt deținătoarele secretelor criminalilor, sânt amantele criminalilor.

»Amorul și crima ce stranie și incomprezibilă împerechere, esolamă conferențiarul, și de câte-ori nu n'ama ibit de acest contrast: amorul la un loc cu crima. De câte-ori am fost învin când am căutat să le despart; n'am înțebat adesea cum e posibil ca amorul să facă menaj cu crima? Cum amorul care are de basă iubirea de om, poate trăi cu crima, care urește omul, care e principiuul răului și geniuul destructor al omeniei? Cum se apropie o femeie de un criminal, cum iubește ea, și de ce iubește un criminal? Dl Florescu citează printre cei cari au încercat să răspundă la aceste întrebări și pe Lombroso, care crede că amorul criminalului e pur sensual, ținând mai mult seama de acei criminali italieni, cari nu pot trăi fără o femeie.

»Dar«, spune conferențiarul, e mai interesant a și pentru-oe o femeie liberă și mai mult sau mai puțin cinștită, se atacează cu pasiune de un criminal pe care legea morală și opinia publică îi infierează? Iubirea mamei criminalului e justificată, a soției legitime se esplică, însă iubirea amantelor, pentru criminali, și care sânt consecințele acestei iubiri? Eată ce am dori să cercetăm în această seară, zice dl Florescu, cu bunăvoință domniilor-voastre.

După d-sa ar fi două cauze mai principale: 1) profunda dominațiune și prestigiul ce a produs asupra unei femei de temperament energia și curajul criminalului, cu întreg cortejul de admirațiune dusă la extrem, și a doua este emotivitatea femeii cu acele 2 manifestări, acele tainice și dumnezești daruri, păcatul general al femeii, mila și devotamentul.

Iubirea forței și a energiei a existat întodeauna; ea se perde în primele legende ale celor mai depărtate timpuri. La Romani, de pildă, femeile ofereau prezenturi gladiatorilor din circ. Dar' ezi, chiar în Spania, cine n'a auzit vorbindu-se de teribile lupte cu taurii și cine nu știe că printre florile ce se aruncă torreadorului învingător, se găseac bijuterii de valoare aruncate de frumoasele spectatoare? La noi chiar, mai ales în epoca fanarotă, nu ne sânt destul de cunoscute iubitele haiducilor, cari în fața legii sânt tot criminali?

»Crima e un mic roman trăit și cum eroii din romane, prin superioritatea lor, au iabit imaginațiunea ferbinte a femeii, se esplică de ce femeile de temperament sânt seduse de chiar eroii răului. Odată subjugață, femeia luptă pentru împedecarea faptelor rele, dacă însă nu le poate evita, se obișnueste cu sângele; simțul moral se atrofiază în ea și devine confidenta criminalului. După săvârșirea crimei, criminalul simte nevoie de a-și descărca conștiința și a se apovedi și de aci necesitatea pentru el de a avea o confidentă, printre săruturile și tandrețele căreia să-i mărturisească totul.

»El vrea adesea să se convingă că mai poate fi cineva pe pământ care să țină la el, îl arde pofta unei vorbe bune, unei vorbe de dragoste. Devenită confidentă, amanta se schimbă; ea nu-l părăsește, îl sfătueste, dar' de acum încolo devine și ea adevărată stăpână în casă. Ea care suportase totul până aci, nu mai îndură injuriile criminalului, dia brutalitatea lui va rezulta ideea de răzbunare; amanta are acum cu ce să-i amenințe. Dar' o altă orimă intervine atunci pentru a secunda pe întâia și atunci el suprîmă dintr'o lovitură pe aceea pe care o credea martor al crimei.

Amantele criminalilor sânt pentru judecătorii de instrucție și poliști dibaci, admirabile instrumente de investigațiune în descoperirea crimelor. Soțiile criminalilor vor și întodeauna mai puțin decât amantele lor și cea dintâiu care trebuie arestată e aceasta din urmă. Emotivitatea femeii ajută mult la descoperirea crimei; ele se stăpănesc cu greu, se apară câțva timp, dar' nervii

se slăbesc, emoția le covârșește și deștăinuirea începe. Unele din ele sânt pregătite de criminali prevăzători, pentru justiție; le-au făcut adevărată școală și atunci nici apaima și nici închisoarea n'au nici o influență asupra lor. Atunci abilitatea instructorului sau a poliștului recurge la o stratagemă; sentimentul criminalului e pus la încercare, se reface înflăcărea în contra sentiment; se recurge la gelosie. În acest cas amanta criminalului se transformă, cade în cursă și într'un acces de lacrimi ale amantei desprețuită mărturisește sub imbold de răzbunare. De această stratagemă, recomandă abilită judecător, nu trebuie să se abuzeze și povestește cum la debutul carierei sale de judecător de instrucție, în care s'a distins atât de mult, era să fie indus în eroare de o amantă supărată: e vorba de descoperirea criminalilor cari asasinaseră pe doi bătrâni în Floești, din strada Tirgovite.

Apoi dl Florescu povestește sensaționala afacere dela Paris, Boufet, în care amanta criminalului, pe care în urmă l'a părăsit, predându-se apoi justiției, declara că atunci când a fost privită de criminal întâia-dată a simțit că și-a pierdut cu totul voința.

Amintește în trecut de reaua și destrăbălata speță a amantilor »scute-nus«, de care țeara noastră e scutită până acum și unde constată, că acești criminali nu sânt geloși de cei, căroră amantele lor se dau pentru a le procura bani, ci numai de ei între ei. Arată cum un asemenea criminal, condamnat pentru asasinarea amantei lui, cere judecătorului de instrucție să citeze pe o amică de a amantei lui și cum o omoară pe aceasta în chiar cabinetul judecătorului declarând, că din cauza aceasta a omorît pe Leontina lui, fiindcă Sofia iubia pe Leontina și li furase tandrețele, la care numai el avă dreptul.

Mai departe dl Florescu vorbește de crimele pasionale, amintind faimoasa »afacere dela Crivina«, al cărui autor a fost descoperit grație inteligenței și perspicacității sale. Unul din tipurile de criminali cu cel mai mare succes printre femei, a fost ael levantin cu ochii de fascinator, cu ținută elegantă. Pranzini. El avea vre-o 4 amante cu care el întreține relații simultane. O miss americană îi scria, toamă în ziua când a fost prins, să se ducă la New-York ca să se căsătorească cu ea, declarându-i că l' iubește din cauza energiei sale și mai ales de faptul, că pipăindu-l într'o zi întâmplător mușchii brațului, a observat că el are niște brațe de fer. O altă Englezoaică îi trimitea oceanuri de dragoste. O altă doamnă din Paris l'a întâlnit într'un pasagiu și a fost sedusă de privirea și îndrăzneala lui, el avea însă o doamnă S. (poliștii îi trec numele sub tăcere), pe care conta.

Din studiile sale proprii dl Florescu mai vorbește de trei amante! Anica Popescu, a cunoscutului criminal Ioan Pipa; d-ra Venetta Tenova, o Bulgară inteligentă, iubita și logodnica lui Achim Petre, implicat în omorul lui Mihăileanu, și Catina, soția lui Lisandru, fierariu din Teleorman, amanta lui Coștache Babeanu. »Cea dintâiu, când a fost arestată, ne spune dl Florescu, ne-a întâmpinat cu cuvinte: nu pot să vă spun multe că nu sânt femeie cu carte, aci îmi era frică de Pipa, aci îl iubiam ca o turbată; când îmi spunea cum își bătuse joc de poliție 'mi-se părea un om de ris, 'mi-se părea deștept cum nu e altul pe lume ca el. Într'o zi a trecut prin fața casei noastre un dric cu un cărcămar omorât de el, am ieșit și noi să-l vedem. Pipa a ris și l'a injurat și 'mi-s'a părut fără de inimă, dar' că d' îmi-am închipuit dacă ar fi el în locul cărcămarului m'a podidit plânsul... nu l'aș fi denunțat nici odată. Când a trebuit să părăsească închisoarea, fiind că a fost achitată, se adresa lui Pipa cu cuvintele: Nicule mamă, să nu mă uși, să-mi trimiți câte o carte postală și un suvenir ceva sculptat de tine.

Cea de a doua, d-șoara Venetta Tenova, a venit într'adin dela Varna și trecem peste detaliile întrevederii când Achim Petre l'a întins inelul zicând: Ia l', Achim e un criminal, ești liberă, poți să iubești pe cine vrei și să te măriti, d-ra li întoarse inelul și-i zise: te-am cunoscut când erai feroc, să poate să te las acum când suferi? nu; nu 5 ani sau 10, ci 20 de ani am să te aștept...

Cea de-a treia, soția unui ferar și mama a 6 copii, a părăsit și casa și copiii și a urmat pe Babeanu. În cabinetul său, dl Florescu ne spune că Babeanu nu s'a uitat nici la mamă-sa nici

la soția lui ci a luat în brațe pe Catina și l'a zis: și când o cădea solul cel de pe urmă pe mine eu tot la tine o să mă gândesc, la care ea a răspuns: că ori-unde te-or duce voi merge și eu și mă voi ușașea prin apropiere să fii îngrijit ca și afară...

Concluziunea zice dl Florescu, este sintetizată într'o cugetare a lui Paul Bourget, el zice: în genere toate apeti-turile omenești sânt conținute în barieri sociale; ne batem și azi după o bucă-țioă de pâne ca și în timpurile primii tve, amorul singur a rămas însă ireductibil o moartea la toate legăturile și convențiunile omenești. Orice s'ar zice însă, acele femei pe cari amorul mila s'au hzardul le-au lipit de criminali nu trebuie desprețuite; multe din ele au îndreptat pe criminali, au oprit un moment crima potolind diavolul. Unele au pus între ele și criminali un copil și au făcut astfel pe criminali să se gândească la părinții cu copii, l-au decis să muncească și astfel crimele au fost înlăturate. Conferențiarul făcând o frumoasă și poetică comparațiune între suferințele pelerinilor și ale acestor amante de criminali, pe cari le numește ramura de maslin a sublimului iertător închis spunând că, lor li-se pot aplica foarte bine cuvintele: li se vor ierta mult; pentru că au iubit mult.

Ellen.

Monna Vanna.

Piesă în 3 acte de Maurice Maeterlinck.

Alătăseară s'a reprezentat pe scena teatrului din București celebra piesă a scriitorului flamand Maurice Maeterlinck.

Rolurile principale au fost ținute chiar de artiștii cari le-au creat la Paris.

Maurice Maeterlinck, care se bucură de o mare reputație prin cercurile literare din întreaga lume, a scris această piesă pentru d-ra Georgette Leblanc, azi d-na Maeterlinck.

Teșătura acestei drame este luată din răfsoarele dintre cetățile italiene de pe la sfârșitul secolului XV.

Luptele se dau între cetățile Pisa și Florența; cea dintâiu cetate este comandată de Guido Colonna, un comandant brav care pune mai presus de toate sentimentul demnității și onoarei; cea de a doua Florența este comandată de Prinziwalle, un general mercenar care reușește să învingă pe Guido Colonna și chiar să iee cu asalt cetatea Pisa, și în cele din urmă să o constrângă prin foame.

Acest Prinziwalle iubește încă din copilărie pe Monna Vanna, soția lui Guido, și crede că a sosit acum momentul de-a o avea în putere.

În acest scop Prinziwalle anunța pe Guido că Pisa va fi liberată, dacă Giovanna va veni la el goală într'o noapte și nelăsoată de nimeni. Omul demnității și al onoarei se revoltă la auzul acestor propuneri rușinoase, dar' Giovanna se hotărăște să se sacrifice pentru mulțime și se duce în cortul lui Prinziwalle.

Acesta cum o vede simte că se naște în el un amor jun pentru ea, li declară că a iubit-o de când era copilă, și că o iubește acum tot cu aceeași pasiune.

Giovanna recunoaște pe tânărul, care l'a iubit în copilăria ei, simte și ea că iubește pe Prinziwalle. Apoi când aceasta este dat ca trădător de către comisarul florentin Trivulzio, Giovanna, pentru a-l scăpa, li propune de-a fugi amândoi la Pisa.

Prinziwalle esită la început, dar' în urmă acceptă.

Ajunși la Pisa, Guido crede că Giovanna s'a prefăcut că-l iubește în scop de a-l aduce la el ca să-și răsbune, și dă ordin ca să-l închidă în temniță.

Giovanna, pentru a salva pe frumosul florentin, pe care li iubește la nebunie, cere dela Guido ca să-l dea ei cheia dela temniță pentru-că Prinziwalle este prada sa, și pentru-că ea voește să-l omoare încetul cu încetul... Aceasta e conținutul pe scurt.

La

Abonament lunar

pentru

Februarie st. vechiu

invită

Administrația Ziarului »TRIBUNA«.

Redactor responsabil: Ioan E. Predan. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

„STEAUA“ institut de economii și credit, societate pe acții în Român-Petre.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit, societate pe acții »STEAUA«, se invită la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Român-Petre (Torontál-Petrovosello) la 22 Februarie n. 1903, după amiază la orele 3, în localul institutului.

Obiectele pertractând sunt:

- 1. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune 1902.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Revidarea »Bilanțului de încheiere« și a contului »perdere și profit«.
4. Stabilirea dividendei și împărțirea profitului curat.
5. Alegerea directorului executiv pe un nou period de 5 ani.
6. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Bilanț de încheiere. Table with columns: Activa, Pasiva. Rows include Cassa în număr, Capital de acții, etc.

Perdere și profit. Table with columns: Spese, Venite. Rows include Interese de reescompt, Salare, Spese (registre și tipărituri), etc.

Propunerea direcțiunii asupra împărțirii profitului curat pro 1902:

- a) 5% dividendă acționarilor cor. 1600.—
b) 15% fondului de rezervă » 1160.50
c) 3% tantiemă directorului executiv » 232.10
d) 6% tantiemă membrilor în direcțiune » 464.20
e) 3% tantiemă comitetului de supraveghere » 232.10
f) 4% tantiemă funcționarilor » 309.46
g) 2% supradividendă acționarilor » 640.—
h) Dotare extraordinară fondului de rezervă » 3539.90
i) Fond special de rezervă » 200.—
j) Fond de pensiuine » 200.—
l) Pentru scopuri filantropice » 581.20
m) Profit transpus » 183.26
Suma cor. 9336.72

Român-Petre, la 31 Decembrie 1902.

Director executiv:

Ioanichie Neagoe m. p.

Comptabil:

Pompiliu Burz m. p.

Membrii în direcțiune:

T. Zsivku m. p. D. Popovici m. p. A. Topal m. p. A. Crăciun m. p.

Subsemnații membri în comitetul de supraveghere esaminând conturile: »Bilanț de încheiere« și »perdere și profit« și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat în consonanță numerică cu acestea și conform legilor și statutelor, deci propunem să se aproabe dimpreună cu propunerea pentru împărțirea profitului curat.

Român-Petre, la 25 Ianuarie 1903.

Dr. A. Birăescu m. p. Pavel Crăciun m. p. P. Stoica m. p. Simion Zsivcu m. p.

MERSUL TRENURILOR

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1902

Table with columns: Tren de pers., Tren mixt, Tren de pers., Tren de pers., Tren de pers., Tren de pers. Rows include Murș-Ludoș-Bistrița, Cucerdea-Oșorheiu-Reghinul-săseș, Ghiriș-Turda, Alba-Iulia-Zlatna, Blaj-Küküllöszög-Sóvárád.

Nr. 179—1903. 57 2—3

Publicațiune.

În 23 Februarie 1903 la 10 ore a. m. se va da în exploatare pe calea lăcătării publice, un complex de pădure de fag în »Sasa« de 125 jugere, tăindu-se în fiecare an 20 jugere, din care vor eși cam 2000 stângini de lemne.

Condițiunile se pot ceti în cancelaria comunală în orele oficioase. Prețul strigării e 2 corone de stîngin. Lemnele se vor pluti pe Rîul sadului până în Sadu sau Nagy-Talmács. Licitația se va ține în cancelaria primăriei comunale de aici.

Rășinari, în 27 Ianuarie 1903.

Primăria comunală.

Farmacie de vânzare

într'o comună săsească, dar' cu cerc mare românesc. Informațiuni se dau la farmacia »La leul« în Batos, comitatul Kolozs.

De închiriat

o locuință, strada Reussbach 6, constătătoare din 3 odăi, bucătărie și grădină; mai departe din o odăe, bucătărie și grădină. Tot acolo mai sînt de vânzare o șură mare, dimpreună cu grajd, un șopru de fân, un grănar și magazin.

În librăria lui W. Krafft în Sibiu

Cărți mai noue:

Eminescu M., Poezii, ediția a opta. 1.50. Iorga N., Sate și preoți din Ardeal. 2.50. Alexandrescu Gr., Versuri și Proză 1.25. Filimon N., Ciocoi vechi și noi 1.50. Ispirescu P., Legende sau Basmele Românilor. 1.50. Bălcescu N., Istoria Românilor sub Mihai-Vodă Viteazul. 1.50. Onciul D., Românii în Dacia Traiană până la întemeierea principatelor. 1.—. Bgdan I., Documente și regeste privitoare la relațiile țării românești cu Brașovul și Ungaria în secolul XV. și XVI 6.—. Băilă Ioan, Traduceri din Johann W. Goethe și Heinrich Heine. —.80. Xenopol Adela, Între sfinți, comedie într'un act. —.50. Riria, Ultima rază din vieța lui Eminescu, dialog dramatic în 5 scene 1.50. — Elvira, tragedie în 5 acte. 2.—. Creangă I., Opere complete. 1.50. Moldovan Vas. E., Meteor, roman. 1.—. Coșbuc George, Ziarul unui Pierde Vară, versuri. 2.—. Ardelean I. I., Buchetul meu, poezii. 1.—. Birou I., Carte de compunere pentru școl. primare I. —.50. — Carte de compunere pentru școalele populare II. 1.—. Gavanescu I., Istoria pedagogiei I. 5.—. — Elemente de psihologie pentru curs. secund. 4.50. — Curs de pedagogie. 7.—. Popovici Timoteiu, Știi mândro când ne iubiam, pentru 4 voci de bărbați op 11. —.50. Barac I., Risipirea cea de pe urmă a Ierusalimului, ediția II. —.70.

Călindare pe anul 1903.

Amicul Poporului, călindar ilustrat, întocmit de I. Popovici —.60 bani, cu trimitere francată —.70. Posnașul, călindar umoristic ilustrat —.50 bani, cu trimitere francată —.55. Călindarul Săteanului — 25 bani, cu trimitere francată —.30. Călindarul cu litere cirile —.40 bani, cu trimitere francată —.45. Călindarul Minervei, frumos ilustrat, 1.25, cu trimitere francată 1.85. Călindarul Lumea Ilustrată, ed. de lux 1.30, cu trimitere francată 1.50. Călindarul Lumea Ilustrată, ed. pop. — 80, cu trimitere francată —.90. Călindarul pentru toți cu multe ilustrațiuni 1.—, cu trimitere francată 1.20. Călindarul »Aurorei« —.50, cu trimitere francată — 55. Călindarul »Unirii« —.50, cu trimitere francată — 60. Călindarul cu Șematismul bis. ort.-or. rom din Ungaria și Transilvania —.80, cu trimitere francată — 90. Călindarul Poporului —.40, cu trimitere francată —.45. Călindarul American (Bloc) —.80, cu trimitere francată 1.—.

Supplex Libellus Valachorum.

Cererea celor doi Episcopi români prezentată în numele națiunii române către Imperatul, la 1791.

Textul original și traducerea făcută de Dr. E. Dălanu.

Se află la toate librăriile românești. Prețul 1 coronă.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

„LUCEAFĂRUL“

INSTITUT DE ECONOMII ȘI CREDIT. CA SOCIETATE PE ACȚII ÎN VÊRȘET.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit »LUCEAFĂRUL« sînt invitați la a

VIII-a adunare generală ordinară,

pe ziua de 28 Februarie 1903 st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului.

OBIECTELE:

- 1. Deschiderea adunării și constituirea biroului conform §. 24 din statute.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune 1902.
4. Raportul comitetului de supraveghere.
5. Pertractarea bilanțului pro 1902 și distribuirea profitului net.
6. Sortarea unui membru din direcțiune și completarea ei.
7. Alegerea a doi membri în comitetul de supraveghere.
8. Modificarea statutelor.
9. Regularea salariului directorului executiv.

În lipsa membrilor ceruți, adunarea generală în sensul §. 26 din statute se va ține în 7 Martie 1903 st. n. la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, sînt rugați în înțelesul §. 21 din statute a-și depune acțiunile, respective plenipotențele la cassa institutului până la 28 Februarie 1903. Vêrșet, la 21 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Contul bilanț pro 1902. Table with columns: Activa, Pasiva. Rows include Cassa în număr, Capital social, Fondul de rezervă, etc.

Debit Contul profit și perderi pro 1902. Credit

Table with columns: Debit, Credit. Rows include Interese: pentru dep. spre fructificare, Contribuțiune: erarială și comunală, Spese: (personale) salare, Spese de birou, Amortisare, Profit net.

Propunerea direcțiunii asupra împărțirii profitului net:

- 1. 5% după capitalul social dividendă acționarilor cor. 10000.—
2. 20% fondului de rezervă » 2043.20
3. 6% tantiema direcțiunii » 612.97
4. 3% inspecțiunei » 306.48
5. 3% tantiema directorului executiv » 306.48
6. 4% » funcționarilor » 408.64
7. 2% supra-dividendă acționarilor » 4000.—
8. Fondului de binefaceri » 368.—
9. Remunerăție servitorului » 76.—
10. Supra-dotarea fondului de rezervă » 2094.46
Total cor. 20216.23

Vêrșet, la 31 Decembrie 1902.

Ion M. Roșiu m. p., director executiv.

Valeriu Cârje m. p., comptabil.

Direcțiunea:

Vladimir Spătaru m. p. Iosif Tămășiel m. p. Dr. Octavian Proșteanu m. p. Dr. Aurel Oltean m. p. Paul Corcea m. p. Avram Corcea m. p. Antoniu Popoviciu m. p. David Terfaloagă m. p. Adam Barbu m. p.

Esaminând socoile și bilanțul pe anul 1902, le-am aflat în consonanță numerică cu registrele principale și auxiliare; recomandăm propunerea direcțiunii asupra împărțirii profitului net spre acceptare.

Comitetul de supraveghere:

George Nedelco m. p., președinte. Dr. Aureliu Novacu m. p. Pilip Adam m. p. Toma Stanca m. p. Ioan Stoica m. p. Ioanichie Neagoe m. p. Bartolomeiu Panciovanu m. p.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țară a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Eorla și Iancu, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valca-Murșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

cu 9 ilustrațiuni și o ghidă.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a. Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei. Toate stările noastre au aprobat în cuvinte elogioase aceste descrieri, zicînd că le avem despre Transilvania în limba română. »Lipsa română«, scrie între altele: »Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din țara noastră de vedere. Di Silvestru Moldovan a răspuns deocamdată publicatiune unei trebuințe ce într'adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicațiunile acestor scrieri primăriei noastre să se facă meritul. Comandă se pot face la

Librăria W. Krafft.